

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ

ПЕТАР I

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

На предлог Нашег Министра унутрашњих дела, по саслушању Нашег Министарског Савета, а на основу члана 54. и 101. Устава земаљског, решили смо и решавамо:

Народна Скупштина састављена из Народних Посланика изабраних за скупштинску периоду: 1906., 1907., 1908. и 1909. године, сазива се у први редован сазив на дан првога октобра ове године у Београду.

Наш Министар унутрашњих дела нека изврши овај указ.

20. септембра 1906. год.
у Београду.

ПЕТАР С. Р.

Министар
унутрашњих дела,

Стој. М. Протић с. р.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полицијског писара друге класе Управе вароши Београда Михајла Ф. Тајсића, полицијског писара исте класе среза гужанског, — по молби;

за полицијског писара друге класе среза гужанског Живка Сарамандића, полицијског писара исте класе Управе вароши Београда, — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе среза лужничког Михајла Антонијевића, полицијског писара исте класе среза белопаланачког, — по потреби службе; и

за полицијског писара треће класе среза белопаланачког Цветка Петровића, полицијског писара исте класе среза лужничког, по молби.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 19. септембра 1906. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Председника Министарског Савета, Министра иностраних дела и заступника Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Милош Марјановић, секретар пете класе министарства унутрашњих дела, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда стави у пензију, која му по годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 12. септембра 1906. г. у Београду.

РАСПИС

Свима окружним начелствима и Управи града Београда

§ 471. грађ. суд. поступка имао је за циљ да земљоделце спречи од економне пропасти услед лакоумног задуживања.

Да би избегли ову корисну законску одредбу земљоделци, налазећи ослонац у § 124. Уредбе о еснафима, у велико се обраћају Министарству Народне Привреде да протоколишу фирму њихове спекулативне радње са природним производима. И Министарство Народне Привреде, на основу простог општинског уверења да су се дотична лица том радњом бавила од извесног времена издавало је потребна одобрења за протоколисање фирме.

С тога да бих спречио изигравање ове одредбе из § 471. грађ. суд. поступка, и да бих спречио да земљоделци, чак и без најелементарније писмености, добијају својства трговаца и губећи благодети из § 471. овог поступка, без довољног

искуства, не падну у руке зеленаша, а на основу § 124. уредбе о еснафима од 14. августа 1847. прописујем ову

УРЕДБУ

о

трговини са природним производима са судски протоколисаном фирмом

Чл. 1.

Лица која желе водити трговину са природним производима са судски протоколисаном фирмом морају се претходно обратити својој претпостављеној полицијској власти ради полагања испита који се овом уредбом прописује.

Чл. 2.

Уз пријаву кандидат је дужан поднети и доказе:

- да је пунолетат или да је за пунолетна проглашен;
- о поданству и о сталном месту становања;
- уверење о владању;

Чл. 3.

Кандидат је дужан уз пријаву за испит положити за сваког члана комисије такоу од десет динара.

Чл. 4.

Испит ће се држати онде где начелник окружни (у Београду управник града Београда) односно начелник срески одреди, и то првих десет дана сваког месеца.

Чл. 5.

Испит је усмени: читање, четири вида рачуна и просто правило тројно, испит је писмени: писање диктандо и три задатка из простог правила тројног.

Чл. 6.

Испитну комисију састављају: начелник окружни (срески) или његов заступник,

један учитељ и један трговац, које полицијска власт у присуству два грађанина бира коцком на 24 часа пре дана одређеног за полагање испита.

Чл. 7.

Комисија споразумно утврђује питања која ће се поставити кандидату.

О резултату испита решава комисија већином гласова.

Чл. 8.

О испиту се има водити протокол који ће се поднети начелству окружном (среском) пошто га чланови комисије потпишу.

Чл. 9.

Кандидат који положи испит, на основи поднесеног протокола добива од начел. окружног (среског) уверење да може всити трговину са природним производима са судски протоколисаном фирмом.

За ово уверење наплатиће се у таксеним маркама које ће се на истом утиснути и прописно поништити такса предвиђена у ТБр. 239. таксене тарифе закона о таксама.

Чл. 10.

Кандидат који не положи испит одбија се на годину дана.

Члан 11.

Овог испита ослобођавају се:

а.) они, коју су свршили најмање два разреда гимназије, што имају да докажу школском сведоџбом; и

б.) они који имају трговачко право, с погледом на § 82. Уредбе о еснафима, неће полагати овај испит.

Чл. 12.

Исто тако ослобођавају се од полагања овог испита и она лица која продају природне производе са својих имања.

Чл. 13.

Ова Уредба ступа у живот пети дан пошто се објави у „Српским Новинама“.

Препоручујем свима окр. начелствима (Управи града Београда) да у смислу ове Уредбе даље по надлежности поступе.

Т.Бр 5388.

17. септембра 1906. год.
у Београду.

Министар
народне привреде,

К. Стојановић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

СМРТНЕ И ТЕЛЕСНЕ КАЗНЕ
по старом српском законодавству

(НАСТАВАК)

Поред поменутих смртних и телесних казни познате су биле старом српском законодавству и друге казне. Поменућу овде само такве казне, јер оне не улазе

у оквир оних казни, о којима сам до сад говорио. Тако Душанов Законик помиње казну *прогонства*. Ако се нађе јеретик, који би се био оженио православном, може се, ако пристаје, крстити у православије; ако ли се не би покрестио, да му се узму жена и деца и да им се да део од куће, а он да се прогна (чл. 9.). Исто тако и калуђер, који би као црквени чиновник узимао мито, кажњаван је бојем и прогонством (чл. 24).

Поред прогонства постојала је и *конфискација* (§ 24, 32, 57, 109, 110, 107), *новчане казне* (§ 30, 56, 56, 77, 85, 86, 93, 94, 95, 96, 118, 1222, 140, 134 и 145), *лишење чина* (§ 20), *расељивање* (147) и *бацивање у тамницу* (19 и 166).

Зборници Закона, састављени у време Душаново, служили су и доцније у српској држави све до времена пропасти Србије 1459. и Црне Горе до пред крај XV столећа. Али с временом се осећао напредак у казном суђењу у толико у колико су се извесне казне губиле или су постојале блаже. Мало се налази споменике из времена српских деспота, који би нам пружили грађе, те да би могли систематски прегледати казне, као за време царства. Зна се толико да се за време деспота Стевана Лазаревића кажњавало смрћу издајство према држави као и они, који су дизали буну. Бунтовнике је могао спасти само манастир, то јест, ако побегну у манастир и закалуђере се, као што је учинио Никола Зојић, кад виде да му буна не може успети¹⁾.

Леп пример о боју или о батинама налазимо за владе деспота Стевана Лазаревића. Дубровчани пишу деспот Стевану 9. августа 1417. године и јављају му, како су за неке кривице казнили бојем неке трговце и држали их у тамници. Она веле: »ако је човек лудовао, нека му тело (пакт) пати а имаће да није криво. »Тим трговцима и другим на славно име »и слободу господства ти наша властела »и добри грађани веровали су. Није до- »стојно да изгубе, тих трговаца имаће »није. Молимо ти великост господства »реци, да га поврате и њих ослободе, јер »су већ толико патили. А за лудости њихове могло је чути господство ти како »одовуд посласмо по Симка Станића и по »друга му Живка и по друге трговце »и овде их *идејасмо* (казнисмо бојем) »у наших љутих и страшних мрачних тамницах где су дуго дана стајали, и тако »мислимо вазда чинити онима, који буду »тога достојни.

У једном другом писму од истога дана и исте године пишу кнез и властела дубровачка Деспоту Стевану Лазаревићу:... »писаће великост ти примиив разумесмо »и најпрво што пише ваша милост јер »који годе човек приходи у земљу и градове господства ти, вољан си га педесати за његово безчиније или лудост. »Господине деспоте тој хвалимо и у нас »и по свему свету много је педесеја препоручена и добро је месту и држави где »но јест по правди да ако човек коју лудост или по неумешности учини, право

»и достојно јест да му тело пати.«²⁾ За окове имамо пример из времена деспота Стевана Високога у оним поступку деспотовим кад је он наредио да се сви трговци дубровачки окују и баце у тамницу с тога, што су дубровчани затворили своје школе и забранили српским девојкама да се у њима уче.³⁾

Из времена деспота Стевана Лазаревића имамо још један правни споменик да прегледамо и то *законик грбаљски*.

Грбаљ се у старо време звао жупа *Gripuli* и сачињавао је још у време попа Дукљанина једну област са Будвом и Чевом (*Budua cum Cuceva et Gripuli*). Доцније се жупа Грбаљ одвојила само за себе и као таква помиње се и у нашим старим споменицима и делила се на горњи и доњи Грбаљ. Тако имамо помен у једој Христовуљи краља Уроша где је даје Котору, а то потврђује цар Стефан.⁴⁾ У овој жупи доцније истакли су се кнежеви од четири породице: Тујковићи, Љубановићи, Бојковићи и Лазаревићи. А око 1839 године влада аустријска прозвала је прву грбаљску кнежину Света Тројица (*Contea di S Grinità*), другу Света Госпођа (*Contea di Santa Maria*), трећу: Свети Сава (*Contea di Santa Sabba*) а четврту: св. петка (*Contcadi santa Veneranda*), то јест сваку кнежину по имену кнежинске цркве.

Занимљив је начин суђења у Грбљу. Вук витез Врчевић оваке описује начин суђења у овој области:

»Сваки кнез у својој кнежини судио је помање ствари, али кад би била која велика, морали су се сва четири састати и сваки собом давати свога главара од села на мјесто звано „*Маргаре*.“ — Ово бијаше средина од Грбља, на једном узвишеном брежуљку, који се и данас налази неузграђен и зове се „*зборна главица*“, и ту би се судило по законуку⁵⁾.

Пресуде донесене на оваком суду одмах су записиване.

Грбаљски законик донесен је на збору Грбљана о Митрову дне 1427. године, где је и потписан од стране њих четрдесет и два. У Законику нема смртне казне у оним облицима у којима је видесмо у законским зборницима Душанова времена, нема ни оних страшних телесних казни, које се налазе у поменутих зборницима. Казне се већином састоје у новчаној глоби и у глобама друге врсте. Цео грбаљски законик састоји се из 126 чланова. Овде ћемо навести само оне чланке, који одређују ма какву казну.

Смртну казну овај законик одређује за ове кривице:

Чл. 1. Ко човека убије, глава за главу, а ако би страна убијенога хтела пристати на мир то је страна убице плаћала 120

²⁾ И једно и друго писмо налази се у Зборнику писана дубровачких Меда Пуцића. Споменици српски 1858. стр. 138—189.

³⁾ Макушев В. В. Исаждованія обь историческихъ памятникахъ бытописателяхъ Дубровника. С. Петербургъ 1867. стр. 47. међу прилозима.

⁴⁾ Miklosich, Monum Serbia стр. 151.

⁵⁾ Вук витез Врчевић, Разни чланци. Дубровник 1891. стр. 25.

¹⁾ Гласник XLII. стр. 266.

цекина (дуката) 40 гроша и пару сребрну турску у новцу.

Чл. 2. За главу једнога свештеника, макар каквога достојанства било, шест глава.

Чл. 3. За мушку главу, макар од једне године исто као и за јуначку (чл. 1).

Чл. 4. Две главе женске за једну главу мушку.

Каменоване се такође задржало као најстрожија казна за погрешке против морала. Тако чл. 15. наређује: „који би младић и младаца у време веридбе згрешили, то јест да остане с њим бређа, да братство девојачко каменује девојку, а младићево младића.

Одсецање руке. Грбаљски законик одређује ову казну за ове кривце:

Чл. 7. Ко би ударио оца или матер, да му се она рука пред народом одсече.

Чл. 31. Који би поп или ђак лажно писмо учинио или поправио, или тестамент другојачи, него онако као што болесник наређује, (написао), да се свештенику узме парохија, и ђаку одсече руку.

Стрижење косе, одсецање носа и ушију јесу казне, које су по Грбаљском Законику примењиване на неверну жену, која би учинила прељубу. Члан 14. поменутога законика наређује: „Која би жена по чистим сведочанству или очевидно учинила прељубу, да је свој муж отпусти ошишане главе, ферсана носа и без једнога уха.“

Одсецањем носа и ушију казни се и она жена, која би кријући што из куће украла или продала, да изије или попије да јој се ухо или врх од носа одсјече и да се по грдицу познава.“

Остале чланове овога законика, који се односе на казне, навешћемо овде по реду, те да се види каква је разлика у примењивању казни између законских зборника Душанова времена и овога Грбаљскога Законика.

Чл. 5. За рану од једне до једанаест крви по каквој рани. А свака крв по десет цекина.

Чл. 6. Ко кога удари чибуком, по мртва главе; а ако га ударени убије, за ударца да плати само половину главе, то јест 60 цекина.

Чл. 8. Ко ли помакао лугин, то јест прихватио туђу земљу, да му се убију волови ораћи и да их кнежина поједе.

Чл. 9. Ко би се криво закleo у суду, кад би га кнезови закљичали, да му вас Грбаљ све што има изједе и попије.

10. Ко би опсовао пона или кнеза, да плати у цркву онога села 24 литре воска у свијеће и да му на гола кољена иште пред цијелим Грбљем (домаћинима од кућа) опроштење три пута.

Чл. 11. Да ни мушко ни женско од Грбља нема изван Грбља просити под глобом од 50 цекина.

Чл. 13. Ко би кога руком залепио уз образ, педепса исто као за чибук (чл. 6), јер у народу се каже, да се овим жене бију.

Чл. 16. Који би човек јавно згрешио изван своје законите жене, да плати кнежини глобе 25 цекина, и да до своје смрти не сме у скупштину сести.

Чл. 28. Нико да нема садити вођку више туђе баштине, да му хлад земљи чини; а ако би усадио, све што би пало с ње у туђу земљу, да је за онога, чија је земља осим маслине.

Чл. 29. Који сељанин од 20 година до 30 не усади 50 корена маслина и не стече себи оружје, да није достојан сести у збору међу људе.

Чл. 30. Који би потајао или узео што црквенога и од мале цијене, да плати 24 пута онолико, колико ваља оно сакривено или узето.

Чл. 32. Који би кмет или кнез узео тајнога мита а не би по души право судио, да му се убију два вола и да их поједе кнежина, и да више не може судити.

(овршиће се)

Миленко Вукићевић.

ПОЛИЦИЈСКИ НАДЗОР

(СВРШЕТАК)

Узгред помињемо, да постоје још и три расписа министра унутрашњих дела: један од 14. децембра 1893. год. ПМ 11865. други од 23. фебруара 1895. год. ПМ 14228 и трећи од 23. марта 1899. год. ПМ 6925, у којима се наређује полицијским властима да најенергичније подвргавају полицијском надзору осуђене личности, и прети оштром казном за противно поступање.

* * *

Није тешко увидети, после свега што смо изложили, да се данас у пракси разликују ове три врсте надзора:

1. *Надзор судски*, т. ј. онај који према §§ 37 а и 37 в. казн. зак. изричу судови уз осуде за крађе, разбојништва хајдуковања, јатаковања и паљевине. Надзор овај не може бити дужи од пет нити краћи од једне године.

2. *Надзор полицијски у ужем смислу*, т. ј. онај, који изричу државне полицијске и општинске власти по §§ 320 а и § 320 б Казненог Закона уз осуде за иступне крађе. Надзор овај не може трајати дуже од једне године ни краће од четири месеца, и

3. *Надзор административни*, који према §§ 391. в Казненог Законика и § 4. а, става петог Полицијске Уредбе административним путем досуђују окружна начелства и општински судови са одбором: први до годину дана, а други до 3 месеца. Минимална мера надзора у овом случају није предвиђена ни за окружна начелства ни за општинске судови са одбором, већ је остављено самим овим властима да ову меру опредељују у смислу § 40. Казненог Закона.

Треба још знати, да се странци место осуде на полицијски надзор могу проте-

рати из земље (§ 37 б), као и да у погледу овог надзора не постоји никаква разлика између одраслих и малолетника, као ни разлика између мушких и женских.

Што се тиче самог извршења полицијског надзора оно је, у најбољим случајевима, остављено доброј вољи полицијских и општинских власти. У највише случајева, и готово по правилу, надзор не издржавају професионални злочинци, а он је поглавито због њих и установљен. Нису ли пре кратког времена сви наши листови објавили, како је чувени зликовац Илија Гавриловић побегао из свог места рођења, камо је био спроведен ради издржавања досуђеног му полицијског надзора? И кад је ово учинио Илија, за кога је месним властима нарочито наређено да оштро мотре на његово кретање, шта је онда остало за оне друге зликовце, о којима готово нико и не води нити у већини случајева може да води рачуна, као и за оне чији надзор зависи од савесности, енергије и храбрости једног сеоског председника или кмета. Довољно је познато из праксе, да се и најсавеснији општински часници устежу од вршења дужности према рђавим људима, као год што се такође зна, да су многи од њих плаћали и животом и малом енергично вршење своје дужности. Са свим је појмљиво, после овога, што се издржавању полицијског надзора не подвргава ни десети део осуђених личности.

Са административним надзором још је горе, бар са оним који изричу општински судови са одбором. Пре свега и овај надзор, а са гореизложених разлога, ретко кад погађа онога кога треба, већ обично — кад се већ неко мора ставити под надзор — слаботиње и беднике, од чије освете одборници не морају стрепити, или за које ће се ретко ко заузети. Што је још горе, са надзором овим чине се грдне злоупотребе, а нарочито у добу партијских теревенки, када се под надзор стављају и најисправнији политички противници. Практика наших општинских судови у стању је да покаже ваздан оваквих примера.

Кад се свему овоме дода, да је полицијски надзор у већини случајева препрека поштену начину живота јер, с једне стране, онемогућава осуђеноме, који је на путу да се поправи, сваки озбиљнији рад у циљу одржања егзистенције, а с друге, опет, излаже га непријатностима и порузи на сваком кораку, онда је лако разумети, да је он код нас давно промашио свој циљ.

Мимо свега овога, полицијски надзор у противности је са циљем казне, и савременим принципима криминалне науке, те је с тога крајње време да се и о његовом модификовању, нарочито у погледу малолетника и жена, почне озбиљније мислити. Желети је, да намерава закон о условној осуди буде само почетак реорганизације нашег застарелог казног законодавства у духу нових и несумњиво здравих идеја савремене криминологије.

Д. Ђ. Алимпић.

ЗЛОЧИН У БУДУЊНОСТИ

— Чеваре Ломброзо —

Тешко је то прорицати будућност, нарочито у једном питању, које се нас тако много тиче; јер „*nemo propheta in domo sua*.“ Ја зацело не бих узимао на себе ту одговорност, да ма и у крупнијим потезима оцртавам какав ће у будућности изгледати злочиначки свет, да нису идеје моје школе примљене у разним деловима цивилизованог света, као у Аустралији и Енглеској, где је поодавно уведено више рефорама које предлаже моја школа. Прибелешке о томе гласе веома одређено и подробно, и за њих имам да захвалим на првом месту доктору Коглану, који је стекао особитих заслуга за аустралијску криминалогију; захваљујући њему и аустралијској влади, која нема луде и тесногруде ограничености многих европских влада, могао сам добити једну копију аустралијског албума злочинаца и на тај начин криминолошку студију допунити у сваком погледу. Из успеха, који су постигнути у Аустралији и Енглеској, могу се извести и уопште корисне поуке. То је бар моје убеђење; и ма да сам на чисто и с тим, да ће искрснути противници мојим закључцима да их ипак не ћу прећутати, јер сматрам да је дужност сваког човека да колико год више може ради на умањивању друштвених опасности.

Из предатог ми материјала види се јасно, да се злочин у Аустралији умањује и по броју и по тежини. Ма да се становништво удвостручило, ма да се веома повећало насељавањем које је од 100,600 у години 1889 порасло на 141,000 у год. 1898, преваре, паљевине и покрађе спале су на трећину, докле су се убиства свела на половину а разбојништва на три четвртине. Неки мали изузетак чине телесне повреде, које су се пошеле од 95 на 109, односно од 16 на 20. Један једини знатнији пораст може се констатовати код тако званог злочина против морала, на име код атентата на девојчице. Број тих злочина се за десет година удвостручио. Осем тога јако су се увећале и осуде против пијанства; оне су порасле од 30 на 1500; али овде нам ваља напоменути да алкохолизам само с тога стално расте и пресуде против пијанства се само стога множе, што се раније нису употребљавале никакве погодне мере против тог порока као у осталом цивилизованом свету. Али злочини, који потичу из користољубља или невоље, одиста се умањују. Узрок је томе можда и околност што је жито јевтино, те нема онај утицај, који има у Европи код сваког злочина.

У осталом велики број мојих рефорама уведен је не само у Аустралији већ и у Енглеској, те се и тамо од неколико година виде исте појаве. Убиства су се за 8 процената умањила, покрађе за 30, прављење лажних новаца за 34, злочин против јавног реда за 35 процената. Напротив и ту су се као год и у Аустралији злочини против морала удвојили; дечји криминалитет испод 12 година развио се од 24 на 29 процената, а напо-

тив криминалитет од 12 до 16 година, нарочито од 25 година, спао је.

То исто може се констатовати у Женеви, где су злочинци или злочин сведени на пет шестина, а преступи на две трећине.

* * *

Како сад човек да објасни то чудновато опадање злочина, кад је оно у противности са свим догађајима на свету? Јер у самој Немачкој, која је једна од најнапреднијих европских земаља, видимо да злочин и преступи стално расту, видимо да се број злочинаца у поврату готово удвостручава.

У Аустралији се то огромно опадање злочина може објаснити социјалним реформама, које тамо чак и пролетера економски боље обезбеђују него што су у Европи обезбеђени чиновници; други је разлог тај што је становништво расуто по изолованим фермовима и што преоблађује пастирство, које је мало предиспонувано за злочин, као напослетку и то што се против корупције младих људи води сталан, непрекидан рат.

Тако је у години 1898. примљено у домове за поправку 12.964 деце, а сва напуштена или сиромашна деца предата су приватним домовима на владин трошак, која је у том циљу издала 1.250.000 фуната стерлинга — а то је двадесет пута више по у Италији за становништво од четири милиона, што чини једну седмину талијанског становништва.

Исто тако жесток рат води се сад и против алкохолизма, што нам сведочи знатан број осуђених лица због пијанства. И потрошња алкохола опада сад из године у годину, тако да се потреба поједине индивидуе ограничава на 2,21 галона докле је раније износила 2,75.

Сличне мере су се употребљавале у велико у Женеви и у Лондону, где су дечје колоније, домови д-р Барнада, школе за поправку и т. д. чинили права чуда да би децу отргли од примамљивости злочина. Све те установе и сви ти заводи прави су расадници морала и врлина.

Влада, приватна и религиозна удружења здружују своје тежње против алкохолизма, смањујући број крчама или их замењујући чајницама и јавним бесплатним представама које би на место надражаја што га човек троши у алкохолу пружале му одиста племенит надражај. Енглеска је такође прва земља на свету, где већ готово од пре једног столећа постоје заводи за душевно болесне злочинце, докле се правници латинских земаља већ при спомену те речи најезе и ужасавају. До душе у Аустралији и Енглеској и покрај свих тих мера изобилује се злочинцима у поврату. У Енглеској видимо да су се злочинци у поврату, који су у години 1894. износили 55 од 100.000, повисили у години 1898. на 60 од 100.000, докле аустралијска статистика показује од 28,332 осуђеника.

3200 злочинаца у поврату (по 2 пута)
961 злочинац у поврату (по 3 пута)
380 злочинаца у поврату (по 4 пута)

181 злочинац у поврату (по 5 пута)
104 злочинца у поврату (по 6 пута)

Дакле реформе које су уведене у примену у Аустралији и Енглеској веома су корисне против злочинаца из навике и душевно болесних злочинаца, а наротив не помажу код рођених злочинаца, који чине језгро злочинаца у поврату.

Кад би се сад осталим већ практично изведеним мерама додали још заводи за оне злочинце који се не могу поправити, душевно болесни злочинци стално држали у лудницама или рођени се злочинци пренели за цео живот на далека острва, где би радили пољске послове, број злочинаца у поврату знатно би се смањило и напослетку сасвим ишчезао. У првом реду сразмерно кратке казне немају готово никаква утицаја на злочинца. оне стварају пет до шест пута на тридесет до четрдесет случајева рецидивисте и имају за последицу све могуће штете; јер огромне суме новаца стају њихова притварања, осуђивања и држања у тамницама, а већ и да не спомињемо штете, које они наносе друштвеном животу у времену кад су слободни.

* * *

Мислим да могу без претеривања тврдити да, кад би се пригрлиле идеје моје школе и у исти мах увеле социјалне и економске реформе, које модерно друштво не може више одбијати, да би готово потпуно нестало оних многобројних злочинаца из навике, који се у току времена по тамницама спрема за професионалне злочинце. Тада би се умањило и број рођених злочинаца, који по својој природи теже ка пороку.

Оно истина је да с новим наплетцима долазе и нове прилике за злочин, те би се код таквих околности морали уопште умножавати злочинци из навике. Цивилизација ствара из дана у дан нове надражаје или инструменте, који подстицају на злочин или га помажу. Осем вина имамо опијум, етар, велосипед, аутомобил, телеграф, фотографију, штампу: све су то наплетци културе, али све и проузроковачи нових зата. Подсећам само на крађу велосипедима и крађу велосипеда, које су постале епидемијне, одвођење малолетних на аутомобилу, преваре и фалсификовања телеграфом и телефоном, изнуђавања и клеветања у новинама, лако распрострање неморалних слика фотографијом, фалсификовања и преваре у области обезбеђења живота. Све нове добити технике само су нови облици опијања које није ни мало мање опасно по опијање алкохоличара. Али једна просвећена влада ће баш у тим новим инструментима за потпомагање злочина потражити и наћи средство за његово угушење. Велосипед, телеграф, телефон и фотографија могу врло добро послужити у изналажењу злочина. Објаве и слике злочинаца у новинама припомажу знатно, да се олакша њихово хватање. И ту чине веома добре услуге домови за умереност а пре свега бесплатне представе духовно знатнијих комада и као превентивне мере су за најбољу препоруку. То исто важи

и за кинематограф; јер ја сам више пута видео како су њиме откривена многа лица, којима су биле тобож одузете ноге и руке, а која су хтела да тако на превару дођу до обезбеђених премија. У слободним земљама дешавају се за време избора велика фалсификовања, али ми сад имамо једну машину, која их готово онемогућава. Напоследку антропологија и антропометрија, које се примењују у откривању злочина, сасвим су нови инструменти против злочиначке војске.

Ако дакле цивилизоване земље имају нове узроке за злочине, оне имају и нова средства против злочина из навике. До душе злочини из страсти налазе у цивилизованим земљама нове узроке за надражај у политици, али ће за то мало по мало пресахнути други главни узрок, љубав, пошто ће се увођењем развода дати већа слобода полним односима.

* * *

Разуме се да се све то не може створити за један дан; за све то потребан је читав низ рефорама, које се могу увести мало по мало, али које ће правосуђу и казненом систему дати потпуно нов ков.

Тада би домови за сиромашну и напуштenu децу, који сад чине готово изузетак, морали постати правило; јавне представе би морале као год и старе циркуске игре за народ бити службена установа, која би сузбијала претерану употребу пића, нових надражљивих средстава.

У исти мах кад би се увећао број завода за душевно болесне злочинце ишчезле би готово потпуно тамнице, а стручњаци би морали да се умешају по закону код свих тешких злочина. Вероватно је да ће се реформа о пороти извршити у том смислу, да буде бар делимично техничких поротника, који су куд и камо више кадри да створе мишљење но обичне судије. Поротници морају, наравно, за то бити плаћени, те да се поротничка дужност не сматра, као што је то често сад случај, као нека врста казне. Уосталом да потсетимо на то да је још у старој Атини био обичај да се плаћају народне судије.

Кад се има на уму да сама Италија издаје 140 милиона за тамнице и своје правосуђе, а да и не споменемо 10 до 15 милиона штете, коју причине злочинци, онда држим да ће се нове предложене мере у толико повољније примити, што ће трошкови на њих бити куд и камо мањи но трошкови, којима су данас оптерећени часни људи; јер напоследку њихов је задатак, да се старају о издржавању злочинаца.

Али још једну другу корист имају дотичне земље, ако прибегну тим рационалним мерама. Дуго времена беху казне и парнице злочинаца представе које су судске власти приређивале народу. Подсећам само на она мучења на ватри, на усијана гвожђа, која су забадана у месо, и којима су у главном кажњаване убице, на изложбе у кавезима на јавним местима и на јавно свлачење одеће, које је се вршило над банкротима, на биче

вање и раскидивање кривца са четири коња. Данас су се ти обичаји веома ублажили; али парнице, а нарочито извесне сензационе парнице, остају за нас призори, за које се ми интересујемо, немајући у опште ни најмањег осећаја сажаљења. То у главном није веома различито од осећаја, с којим је свет у средњем веку посматрао кажњавање злочинаца, те непрестано лебди опасност да ће гледаоци подлегати искушењу подражавања. Али ако све те душевне болесне, епилептичне и рођене злочинце лишимо могућности представљања и затворимо их на цео живот у нарочите за такве циљеве удешене домове, онда нагон за подражавањем и страст за сензацијама неће имати хране, те ће човечанство бити у великој добити. Осим тога многе судије и државни правобраниоци, који сад сматрају да им је дужност да осуђују кривце, удариће другим путем и друштвену освету претвориће у процес лечења, које је куд и камо радикалније но што би то могла бити казна.

М. Д.

КАКО СЕ ВРШЕ ПРИТВАРАЊА

превод са немачкога

(СВРШЕТАК)

Искусан криминални чиновник са свим би друкчије радио. Он би злочинцу не само допустио, да заврши ручак, већ би му можда понудио, да му купи и чашу вина после јела.

А и иначе може криминални чиновник да чини злочинцу сваковрне олакшице приликом притварања. И сам злочинац има своје честољубље; њему је најгоре бити изложен оној срамоти да јавно буде притваран и одвођен у затвор, нарочито још, можда, праћен и подсмехом гомиле присутних људи. Он је за то захвалан за сваку најњу и већ и за то полази са чиновником мирно, да не би направио какав бекорисан призор.

Из разлога, које ћемо доцније објаснити, криминални чиновник у сваком случају притварања меће злочинцу замку изнад превоја десног ручја; та је замка дупли конопац, који је при крају притврђен за једно парче кривога дрвета. Криминални чиновник узме дрво у леву руку и обавије конопац на са свим мало растојање између њих. Тако је десна рука злочинчева постала безбедна, и кад би успут будаласто опет покушао да се брани или бежи, криминалном чиновнику увек је слободна десна рука, која је наоружана најмање бар добрим штапом. Притвореник и чиновник изгледају по том као два добра пријатеља, који се заједно шетају.

Трећи разлог, што се и сами они злочинци, који су наклоњени одбрани и отпору, само у највећим случајевима бране од притварања, лежи у томе, што искусни криминални чиновници притварају таквог злочинца тек онда, кад су га вештим опхођењем довели у такав положај,

да му никакав излаз није могућан. Они су га читаве дане и недеље држали под призором, пропустили су више згодних прилика за притварање за то што осумњиченога још нису били довели у такав положај, у коме би била права будалаштина од његове стране, кад би се још опирао. Злочинац у томе тренутку, кад треба да буде притворен, може још да се збунуи док не види има ли каква излаза за њега; али он је готово увек добро извежбан да муњевитом брзином оцени такве могућности, и мора сам себи убрзо рећи, да би сви могући покушаји остали залудни и да би му још само могли погоршати положај.

Укаже ли се, наравно, само и најмања прилика за бегство, опасни злочинац ће у сваком случају покушати да је искористи. Шта такав један човек може да учини у страху и очајању, то се не да ни замислити. Дневни листови готово редовно доносе извештаје о таквим покушајима бегства, где злочинац само једним скоком прескаче високе зидове и прави друге вештачке продукције, које изгледају немогуће и за каквог умешног акробату. Таквога злочинца, који је јако наклоњен бегству, никада не притвара један чиновник, већ два, три, четири, а по потреби и више. Тада и онај злочинац, који је способан и за најочајнију борбу, увиди да је најбоље да се на миру преда.

Већином случајни злочинци или тек почетници у злочинаштву дају од себе отпора, нарочито оружјем у руци. Такви људи раде то у стању нервне раздражљивости. Они су тако препаднути притварањем, да више нису у могућности да владају својим разумом. Све њихово размишљање управљено је тада само на то, да се ослободе и избегну све даље последице. Они при том са свим заборављају, да свој положај на тај начин само погоршавају. Ако употребе силу према полицијскоме чиновнику, наравно да ће им и он морати одговорити силом, те не само да ће злочинац трпети болове, већ ће му и приликом одмеравања казне бити урачунато да је се приликом притварања опирао силом. Буде ли се и даље у затвору понашао будаласто и употребљавао силу, он ће бити лишен свију оних мањих уступака, који се у опште могу пружити драговољно злочинцу у затвору.

Случајни злочинац, у наступу страха и очајања услед притварања, често се баш тада унесрећи. Њега је требало притворити на пример због опасне крађе, а он из глупости пуца на чиновника који га је хтео притворити. Погоди ли га, он неће бити кажњен само због крађе, што би било можда само неколико месеца, већ ће бити осуђен још и за отпор и телесну повреду, што ће донети дугогодишњу робију.

Професионални злочинац израчунао је то раније до најмањих ситница док још није притворен, те кад му се не укаже каква сасвим згодна прилика за бегство, он неће чинити ни најмањи покушај. Баш и ако му бегство пође за руком, он ће опет кроз кратко време бити ухваћен. Он нема средстава да иде у иностранство, а све јазбине, у којима се он крије, по-

знате су полицији и она их држи под присмотром; потернице за њим бивају наређене, па и ако му и пође за руком, да за неколико дана по киши и снегу буде у слободи, он ипак на послетку упада у клопку. На што онда чинити бескорисне муке?

Злочинци који не чине насиља, већ који се задовољавају преварама у великом стилу, приликом притварања понашају се сасвим паметно. У њиховом програму лежи, да се понашају као свака увређена невиност. Они дају израза своје чуђењу, да се полицијски чиновник усудио да притвара њих, који се врло често издају за грофовe и кнежеве, прете свим могућим начинима, разуме се и дипломатским рекламацијама, али ипак мирно иду у затвор. И они знају, да ће само погоршати свој положај, ако се буду опирали. Они се надају да ће се стотинама лажи, које имају у приправности, оправдати пред судијом или да ће приликом спровода у затвор или у казamat моћи утећи, а то ми често испадне за руком. Чиовнику, који их притвара не пада то ни на памет, пошто се приликом притварања нису ни најмање опирали; за то су баш овакви злочинци у том погледу и сумњиви.

Већ је поменуто, да криминални чиновници често по читаве дане држе под присмотром каквога злочинца, док са свим не буду сигурни да му могу приступити и притворити га. Чешће се чују у публици питања, да ли злочинац примећује да је под присмотром.

У већини случајева он са свим тачно примећује, да је, што кажу у Америци, „засенчен.“ Могу криминални чиновници на све могуће начине прерушени бити, ипак ће их злочинац познати кад му се приближе, јер је његова неповерљивост достигла врхунац, те отуда и има такво око.

Један врло интересантан случај десио се пре кратког времена у Енглеској. Енглески закон не допушта притварање једнога злочинца све догле, док није сабран сав и потпун доказни материјал противу њега. Један опасан фалсификатор дође и настани се у хотелу једне повеће енглеске вароши, и одмах би стављен под полицијску присмотру. Он се представи као сасвим поштен човек и правио се по све невин и наиван, јер је знао, да полиција нема последњих доказа који су јој потребни противу њега. Он је сам тражио познанство са полицијским чиновником који је на њега пазио, играо је с њиме карата и шаха, док му једног дана смејући се не рече у очи, да га је већ одавна познао. Другоме криминалном чиновнику, такође, није пошао посао за руком.

Најзад један од виших чиновника падне на једну добру мисао. Он се тако исто настани у томе хотелу и нареди, да и на њега самога пази један полицијски чиновник, држећи га стално под присмотром. Наравно да је то фалсификатор приметио, и гледајући у овоме свога злочиначкога друга, опомене га, да је под полицијском присмотром. Овај се начини са свим преплашен, и одигра своју улогу као коцкар

тако одлично, да му је фалсификатор поклонил своје потпуно поверење. Чиовник му отворено исприча многе своје преваре које је учинио, те најзад и злочинац признаде све своје подвиге, а поред тога предложи чиновнику, да заједнички предузму и изврше једну велику превару.

Тиме је он дао криминалном чиновнику и последњи потребни доказ, те је овај без сваког даљег околишења могао приступити притварању.

Нарочито из овог последњег примера може се видети, да притварање може заставати и великих мука криминалним чиновницима, и да томе акту може претходити дуготрајна борба у лукавству духовитости и умешности између злочинаца и криминалних чиновника. Али сам акт притварања, који се сматра као највиша тачка једног сензационог криминалног случаја, као што горе поменуемо, врши се у већини случајева глатко и на најмање уочљив начин.

Д. В. В.

ПОУКЕ И УПУТИ

У среском буџету морају се предвидети сви они издаци, који по закону падају на терет среза.

Среска скупштина среза врачарског није унела у срески буџет за идућу 1907. годину ове позиције:

1.) помоћ среском лекару за бесплатно лечење сиротиње у срезу. Као разлог за то у одлуци среске скупштине Бр. 27. наведено је то, што је срез у близини Београда, те се може увек наћи лекарска помоћ кад затреба, а сем тога и зато, што је срез, услед зидања среске куће, преоптерећен прирезом.

2.) на лечење сиротних притвореника у срезу, — одлука Бр. 26.

3.) на име подмирења разних потреба пореског одељења. Као разлог наведено је, да ти издаци не падају по закону на терет срезу, — одлука Бр. 34.

4.) на одржавање пастува и пастувске станице. Разлог за то наша је скупштина у томе, што се у срезу нико не бави одгајивањем коња и што се за одржавање плаћа држави такса, — одлука Бр. 25.

Начелник срески нашао је, да су ове четири одлуке противне закону, и то:

према, што би по интересе здравља била штетна;

друга, што по правилима за лечење и одржавање сиротних притвореника срез мора у буџету имати потребну позицију;

трећа, што се противи закону о пореској управи, пореским одборима и порезницима, јер број пореских помоћника одређује Министар Финансија а не среске скупштине. Сем тога она је противна и чл. 3. тач. 10. закона о трошковима управних власти;

четврта, што се противи чл. 2. правила и упуства о одржавању државних пастува.

С тога је, а на основу чл. 14. закона о уређењу округа и срезова, ове одлуке задржао од извршења.

Државни Савет нашао је: да су само трећа и четврта одлука среске скупштине под Бр. 84. и 25. противне закону о пореској управи, пореским одборима и порезницима, као и закону о трошковима управних власти (тач. 10. чл. 3.); а друга је противна тач. 10. чл. 22. закона о окружним, среским и општинским буџетима. Ове издатке она је морала, да унесе у буџет расхода за идућу годину, јер они по тач. 2. чл. 133. закона о уређењу окр. и срезова падају на терет среза према специјалним законима.

Али решење надзорне власти, у колико се односи на задржање одлука под Бр. 26. и 27. не одговара закону зато, што ни једним законским прописом срез није приморан да даје среском лекару новчану помоћ за бесплатно лечење сиротиње, као ни то, да срез мора у буџет расхода унети потребну суму новаца за одржање и лечење сиротних притвореника у срезу.

За бесплатно лечење сиротиње, хонорар лекару би се могао одредити само на основу међусобног уговора између лекара и среза, који би уговор по тач. 6. чл. 16. санитарског закона важио само, када би био одобрен од стране Министра унутрашњих дела. За бесплатно лечење сиротних притвореника држава увек предвиђа довољну суму у свом буџету расхода, као што је то и ове године учинила.

Са тога је државни Савет, на основу чл. 14. и 40. закона о уређењу округа и срезова, решио, да се само одлуке среске скупштине под Бр. 34. и 26. пониште.

Један случај из чл. 148. закона о општинама.

7. марта 1906. године начелник среза подгорског тражио је од одбора општине гор. буковичке, да на основу чл. 148. закона о општинама разреши од дужности председника и кметове исте општине.

Одбор општински уважио је овај захтев и разрешио их.

На избору, који је по том наређен, буду изабрана иста лица и одбор донесе одлуку, да их уведе у дужност.

Среска власт, тврдећи да лица, разрешена од дужности на основу чл. 148. закона о општинама, не могу за две године бити поново бирана, а ако се то деси, да њихов избор не важи према чл. 150. поменутог закона, на основу чл. 152. истог закона задржала је одборску одлуку од извршења.

Разрешени часници општински изјавили су жалбу Државном Савету:

1.) противу наредбе среске власти о њиховом разрешењу;

2.) на одлуку општинског одбора о разрешењу, и

3.) на одлуку среске власти, којом је задржана од извршења одлука одборска о њиховом поновном увођењу у дужност.

Државни Савет нашао је:

1.) да је жалба, у колико се односи на захтев надзорне власти од 7. марта 1906. године, погрешно по упућена Савету, јер то није одлука надзорне власти, да би био случај чл. 170. закона о општинама, већ захтев више упућен нижој власти, по коме тек ова има да поступи или не, и њена одлука може бити предмет жалбе;

2.) у колико се односи на одлуку одборску од 7. марта 1906. године, жалба је опет погрешно упућена Савету, јер се против таквих одлука, према чл. 152. закона о општинама, жалбе једино изјављују непосредно надзорној власти;

3.) у колико се односи на решење надзорне власти од 12. марта 1906. године, жалба је неумесна, јер је то решење надзорне власти, са разлога у њему изнетих, потпуно на закону основано.

С тога је Државни Савет, а на основу чл. 170. закона о општинама и чл. 25. свога пословника, решио: да се жалба, у колико се односи на наредбу средске власти и одборско решење од 7. марта 1906. године, одбаци као ненадлежној власти поднесена, а у колико се односи на решење надзорне власти од 12. марта 1906. године, као неумесна.

Одлука од 6. јуна 1906. год. Бр. 4321.

Један случај из чл. 9. правила за јавне забаве у општини београдској.

За повреду чл. 9. правила за јавне забаве у општини београдској, оптужени Настас Р., кафеџија овдашњи, решењем суда општине београдске КБр. 3716/904. кажњен је са 144 динара, на име процента Народном Позоришту, што је дозволио, да у његовој кафани свира цариградска капела, која општини није платила таксу.

Ово решење општине одобрио је Министар унутрашњих дела својим решењем од 23. децембра 1904. године ПМ 35437.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да ожалбено решење Министрову не одговара закону са ових разлога:

По чл. 9. правила од 1. августа 1903. године АБр. 4344., прописаних од суда општине вароши Београда за јавне забаве у општини београдској, ако који од сопственика или закупаца локала, где се дају јавне забаве, допусти да у његовом локалу какво лице даје представе и друго томе подобно, а не увери се, да је дотично лице поред допушта добијеног од Управе вароши Београда и општини таксу платило, биће он одговоран општини за неплаћену таксу, а поред тога и кажњен по § 326. кривичног закона.

Као што се види из овог прописа правила, одговорност општини за неплаћену таксу везана је са казном по § 326. кривичног закона и има се једном одлуком расправити, те с тога ни општински суд није могао узети на себе надлежност о осуди жалиоца на плаћање таксе, која општини припада, а у колико се тиче кривичне одговорности и изрицања казне обраћати се надлежној власти.

Општински суд, према наведеном пропису правила, требао је од власти којој је се обратио за изрицање казне над жалитељем, да тражи, да га поред казне осуди и на накнаду неплаћене таксе општини, јер од расправе питања о кривичној одговорности жалитеља зависи и питање о плаћању таксе општини.

Како општински суд, као што се види из његовог решења од 2. децембра 1904. год. КМ 3716., није овако поступио, то је Министар, као непосредна надзорна власт према чл. 142. закона о општинама, погрешно ожалбеним решењем одобрио ову одлуку општинског суда.

Ово посматрање Државног Савета усвојио је и Министар унутрашњих дела.

Одлука од 12. септембра 1906. године Бр. 5956. М. В.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

У Х В А Ђ Е Н

Живота С. Петровић, земљоделац и бив. општински писар, за којим је изашла потерница у 37. броју «Полицијског Гласника» ухаћен је у срезу посавском округа ваљевског и налази се под истрагом и у притвору, те је престала потреба за његовим тражењем.

ТРАЖИ СЕ

Срећка Васића, земљоделца из Рсовца, среза бањског, окривљеног за дело из § 191. казн. закона, тражи власт среза бањског актом од 13. тек. м-ца Бр. 11420. Пронађеног Срећка треба стражарно спровести у Соко Бању.

П О Т Е Р Е

Ноћу између 14. и 15. тек. м-ца два непозната зликовца напали су на механу витковачку, у срезу гужанском и убили Петра Петровића, из Печеноге, и Симу Петровића, из Милаковца, а механџији Милану Николићу отели су и однели: 1000 динара у новчаницама од по 10 динара, 24 ₣, 312 динара у сребру, 30—40 дин. у никлу и 400 паклића дувана од по 0-20 динара. Један од зликоваца средњег је раста, плав. ретких и плавих брчића; од одела и обуће имао је: гуњ и зубун од сукна, на глави првени фес са великом кићанком, а на ногама кратке чарапе и опанке. Други је зликовац црномањаст, средњег раста, у чакширама и зубуну од сукна, испод зубуна има чохани цемдан ермом извезен; на глави првени фес са великом кићанком. За време док су ова два зликовца били у механи, један њихов другар чувао је пред механом стражу, а његов је опис: стаса високог, у лицу црн, бркова малих и црних, са малом густом, шпичастом брадом; од одела имао је гуњ и зубун од сукна, а на глави фес са кићанком. Начелник среза гужанског депешом Бр. 19550 моли за најенергичније трагање за зликовцима и покрађом. УБр. 34025.

Димитрије Војковић, келнер из Ражња, украо је на опасан начин 220 динара у злату

Браћа Младеновић, кафеџ. из Врањана, и побеглао. Стар је 24 год., раста високог, црномањаст, по лицу је мало рошав од богиња. Треба га озбиљно потражити и пронађеног спровести начелству округа крушевачког с позивом на акт Бр. 8946. УБр. 34301.

Слав Чакаров, из Котела, и **Јанко Костадинов** — **Болаков**, из Трнова, поштански чиновници, украли су у Софији три новчана група у вредности 190.000 лева у бугарским новчаницама, па побегли у иностранство. Новац је био својина бугарске земљорадничке банке у Софији. Чакаров је стар 23 године, средњег раста, малих бркова, нежног лица, косе плаве, очију граорастих, крупног гласа, говори по мало француски. Костадинов је стар 27 година, средњег раста, косе и бркова црних, на челу има једну белегу. На молбу софијског градоначелства, препоручујемо свима полицијским и општинским властима, да за крађивцима најживље трагају и у случају проналаска притворе их, претресу и о томе известе Министарство Унутрашњих Дела с позивом на ПБр. 19943.

Никола А. Милојевић, земљоделац из Осипаонице, који је био због разбојништва у притвору код начелника среза подунавског, 18. тек. м-ца побеглао је из апсаваког притвора. Никола је стар 22 године, омален, смеђ, жутих очију, дугуљастог, сувог лица, на себи има нове чакшире, половну антерију од шпакла, на глави црну влашску шубару, на ногама куповне опанке. Нека га све полицијске и општинске власти најживље потраже у својим домањима и пронађеног под јаким стражом упуте начелнику ср. подунавског с позивом на депешу Бр. 14835.

Крађе стоке. Непознати крађивац ноћу између 16. и 17. тек. м-ца украо је једнога коња Стевану Николићу, земљоделцу из Глоговца. Коњ је матор 12 год., длаке црно-доратасте, на левој предњој ноzi колена му је задебљало, има жиг «В» и «Т.» Денеша начелника среза деспотовачког Бр. 11817.

Непознати крађивац 15. тек. м-ца са наше у планини украо је једног коња Миљку Ђуковићу, земљоделцу из Читлука. Коњ је длаке чисте, на врату има два жига «О» «О», висок је 150 см., поткован немачким ковом. Денеша начелника среза бањског Бр. 1119.

Нека све полицијске и општинске власти најживље трагају за крађивцима и покрађом, и о резултату известе поменуте начелнике, позивајући се на њихове потернице.

Милоју Миладиновићу, из Вирина, среза деспотовачког, украден је ноћу између 17. и 18. тек. м-ца један коњ длаке мрко доратасте. у обе предње ноге чарапаст, матор 3 год., висок 147 см., са жигом «Т», и једна кобила длаке мрко-доратасте, матора 7 год., висока 139 см., такође са жигом «Т». Исте ноћи украдена је Богосаву Борђевићу, из Глоговца, овог истога среза, једна кобила длаке алатасте, матора 6 година, висока 144 см., нежигосана, са задњом копитом у пола белом.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за крађивцима и покрађом најживље трагају. УБр. 34306.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Из суднице општине ландолске, у срезу подунавском, ноћу између 7—8 тек. м-ца украдена је једна књига сточних пасоша под Бр. 765; серија «CCXLXI». Није искључена могућност да је на украденим пасошима — којих има 140 — ударен и печат суда општине ландолске. Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу. О повољном успеху трагања треба одмах известити начел. среза подунавског с позивом на акт Бр. 14094.

Петко Ватов, скитница из Куле у Бугарској, налази се у притвору код начелства окр. тимочког. Код њега је нађено 27 наполеондора и још нешто ситна бугарска новца. Петко је стар 60 година, добро развијен, црномањаст, просед, у одећу бугарске ношње. Скреће се пажња властима, ако би знале да је Петко извршио где какво казнимо дело, да о томе известе начелство округа тимочког с позивом на денешу Бр. 8064.

Код Јована Брестовљанина, из Злата, нађена су два вола: један длаке сиво-жућкасте, матор 5 година, а други длаке сиве, матор 3 године, оба без роваша. Утврђено је да су ови волови украдени, па с гога се обраћа пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу, и позивају се да потраже сајбију ових волова и упуте га начелнику среза болевачког с позивом на Бр. 12017.

Због разбојништва, које је извршено над Милићем Милутиновићем из Страгара, ноћу између 18. и 19. августа тек. године, начелник среза грузанског ставио је под кривичну истрагу и у притвор: Љубомира Радовановића — Ускоковића, коцкара из Ужница, Станишу Ускоковића, коцкара из Високе среза ариљског, Драгољуба Милојевића — „Јагодинче“, коцкара из Јагодине, Живка Капуња, кочијаша и Милана Стојановића, — „Сунце“, прекупца из Београда. По тражењу начел. окр. крагујевачког износимо слике оба Ускоковића и Милојевића, и позивамо све полицијске и општинске власти да што пре јаве начелнику среза грузанског, с позивом на акт Бр. 18078, да ли су ови професионални коцкари учинили још какво казнимо дело? У разбојништву над Милићем учествовао је и Михаило Радовановић — Ускоковић, коцкар из Бурале, среза златиборског, чију смо потерницу са фотографијом изнели у 37 броју «Полицијског Гласника» од ове год., ну који још није ухваћен, те га с тога треба најживље потражити и пронађеног стражарно спровести начелству округа крагујевачког с позивом на акт Бр. 14086. — УБр. 33538.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS